

Målnummer: Ö1357-96**Avdelning:****Domsnummer:****Avgörandedatum:** 1996-12-23

Rubrik: Konkursförvaltare har vid sidan av arvode, som bestämts med överskridande av gällande taxebelopp, erhållit ersättning för kostnader avseende telefaksändningar, porto och fotokopior. - Tillika fråga om verkan av Riksskatteverkets medgivande.

Lagrum:

- 14 kap. 13 § konkurslagen (1987:672)
- 14 kap. 14 § konkurslagen (1987:672)

Rättsfall:

- NJA 1996 s. 618
- NJA 1985 s. 592
- NJA 1986 s. 579
- NJA 1994 s. 696

REFERAT

(Jmf betr den förra frågan 1996 s 618 samt betr den senare 1985 s 592, 1986 s 579 och 1994 s 696)

Säljstöd & Profileringskonsulten i Nacka AB var försatt i konkurs vid Stockholms TR Konkursförvaltaren, advokaten D.M. anhöll i skrift till TR:n att konkursen skulle avskrivas enligt 10 kap 1 § KL. Han ingav redovisning enligt 13 kap 2 § 3 KL och anhöll om arvode med 14 000 kr samt ersättning för kostnader med 1 660 kr.

TR:n (tingsnotarien Lillienau) anförde i beslut d 9 jan 1996: Eftersom tillgångarna inte räcker till betalning av konkurskostnaderna och annan skuld som boet har ådragit sig, skrivs konkursen av enligt 10 kap 1 § KL.

Av yrkad kostnadsersättning avser 1 249 kr kostnader för fax, porto och kopior. Av förarbetena till konkurslagen framgår att förvaltarens kostnadsersättning skall utgöra ersättning för direkta utlägg eller motsvara särskilda kostnader för förvaltaren inom ramen för uppdraget. Ett exempel på detta är utlägg för nödvändiga resor eller kostnader för arkivering av gäldenärens redovisningshandlingar (prop 1986/87:90 s 374). TR:n finner att kostnader för fax, porto och kopiering får anses ingå i hållandet av advokatverksamhet och skall som sådant täckas av ersättningen för arvode till förvaltaren.

TR:n fastställer förvaltarens arvode till 14 000 kr, varav 2 800 kr utgör mervärdesskatt. Med hänsyn till vad som ovan angetts fastställer TR:n kostnadsersättningen till 411 kr.

D.M. överklagade i Svea HovR och yrkade att HovR:n skulle tillerkänna honom ersättning avseende kostnader för telefax, porto och kopior med sammanlagt 1 249 kr.

HovR:n (hovrättslagmannen Zachrisson, hovrättsrådet Grobgeld och tf hovrättsassessorn Abrahamsen, referent) anförde i beslut d 22 febr 1996: Skäl. I 14 kap 1 § 1 st KL (1987:672) anges vad som avses med konkurskostnader. Lagrummets första punkt upptar arvode och kostnadsersättning till förvaltare.

I proposition (prop 1986/87:90) till ny konkurslag uttalar föredragande departementschefen i anslutning härtill bl a följande (s 374). Vad som

rätteligen skall betraktas som arvode respektive omkostnad torde som regel inte vålla några större problem. Allmänna kontorskostnader ingår i arvodet. Ersättning för omkostnader skall utgöra gottgörelse för direkta utlägg eller motsvara de särskilda kostnader som förvaltaren har inom ramen för uppdraget. Ett exempel härpå är utlägg för nödvändiga resor.

Om en konkurs skrivs av enligt 10 kap 1 § KL tillämpas den taxa som Domstolsverket bestämt för arvode till förvaltaren på grundval av en timkostnadsnorm som beslutas av regeringen, 14 kap 4 § 3 st KL jämfört med 44 § konkursförordningen (1987:916). Denna taxa fastställs bl a med hänsyn till den genomsnittliga kostnaden per timme för advokatverksamheten, jfr SOU 1977:29 s 244. I detta betänkande uttalas vidare, att för att avvikelse från taxan skall få ske, förvaltaren har att visa att den aktuella konkursen inte är ett genomsnittsfall utan att den har medfört väsentligt mer arbete än normalt eller varit särskilt komplicerad. Vidare uttalas att taxeersättningen endast avser förvaltarens arvode, eftersom ersättning för kostnader som förvaltaren haft, t ex utlägg för resa, inte lämpar sig för taxeersättning (s 244). - Domstolsverkets föreskrifter om Konkursförvalartaxa (DVFS 1995:10, B 61) innehåller inte några närmare föreskrifter om vilka kostnader som skall ingå i arvodet.

Det förekommer även taxor inom området för den allmänna rättshjälpen. Punkt 4 i Domstolsverkets föreskrifter om Taxa för gemensam ansökan om äktenskapsskillnad (DVFS 1959:9, B 33) anger bl a att taxebeloppen avser ersättning för allt arbete i målet; genom taxebeloppen ersätts även normala kostnader för telefon, fotokopiering m m.

I fråga om ersättning till biträde enligt rättshjälpslagen, i fall där taxa inte är tillämplig men bitrådets ersättning för arbete ersätts enligt en fastställd timkostnadsnorm, har HD uttalat att bl a kostnad för fotokopiering inte är av beskaffenhet att kunna ersättas som utlägg enligt rättshjälpslagen (se t ex NJA 1977 s 337 och 1989 s 625).

Mot bakgrund härav bör, enligt HovR:ns mening, inte heller i de fall där konkursförvalartaxan frångåtts, särskild ersättning utgå för kostnader för telefax, porto och kopior, annat än då dessa kostnader är betydande och ligger utanför det normala. Härför talar också att förvaltaren i dessa fall inte är bunden av någon timkostnadsnorm.

Av utredningen i målet framgår inte att de ifrågavarande kostnaderna för telefax, porto och kopior är så betydande eller annars till sin natur sådana att de får jämföras med sådana särskilda kostnader som inte bör anses ersättas genom den av TR:n fastställda ersättningen för arvode åt konkursförvaltaren.

Slut. HovR:n lämnar överklagandet utan bifall.

D.M. överklagade och yrkade bifall till sin i HovR:n förda talan. Riksskatteverket medgav bifall till överklagandet.

Målet föredrogs.

Föredraganden, RevSkr Söderlind, föreslog i betänkande att HD skulle meddela följande beslut: Skäl. I målet får anses ostridigt att D.M. med anledning av det ifrågavarande konkursförvaltaruppdraget haft kostnader motsvarande det av honom uppgivna beloppet 1 249 kr för porto, telefaxsändningar och fotokopior. Anledning saknas till annat antagande än att dessa kostnader var erforderliga för uppdragets fullgörande.

Med hänsyn bl a till vad som enligt konkurslagen gäller för konkurskostnadsansvaret kan Riksskatteverkets medgivande inte tillmätas sådan verkan som enligt rättsfallen NJA 1985 s 592 och 1994 s 696 givits Domstolsverkets medgivande i fråga om rättshjälp.

Som HD fastslagit i ett avgörande d 29 okt 1996 i mål Ö 1252/961 har

förvaltaren rätt att vid sidan av arvodet erhålla ersättning för sådana rörliga kostnader som nu är i fråga. Det förhållandet att arvodet i detta fall bestämts med överskridande av det enligt konkursförvaltartaxan (DVFS 1995:10, B 61) gällande taxebeloppet leder inte till någon annan bedömning. D.M:s överklagande skall därför bifallas.

HD:s avgörande. Med ändring av HovR:ns beslut fastställer HD kostnadsersättning till D.M. med ytterligare 1 249 kr.

HD (JustR:n Nyström, Lambe, Lennander och Regner, referent) fattade slutligt beslut i enlighet med betänkandet.

HD:s beslut meddelades d 23 dec 1996 (mål nr Ö 1357/96).

1 NJA 1996 s 618.

Sökord: Konkurskostnader; Konkursförvaltare; Kostnadsersättning

Litteratur:
